

DAMJAN ŽVIPELJ

ZORA OGNJENIH ZUBLJEV

COBISS: Žvipelj Damjan, članek – sestavni del | slovenski | 2005

Vir: Slap : literarna zbirka ljudskih piscev Zgornje Savinjske doline. ISSN 1580-0024. -
Knj. 6 (maj 2005), str. 123-126

1.

Žvenket orožja, verig, konjskih vpreg in kopit je bil nevzdržen. Noben od vojakov ni spal že dva dni. To naj bi bil naš zadnji in zmagovalni pohod ... Zmaga ... Dokaz moči in prevlade ... Misli pa so bile drugje. Doma, med travniki, v domači vasi, med domačimi ljudmi. Vendar so bile to zdaj le sanje, ki smo jih vsi sanjali bede ...

Strategija in organiziranje napada na trdnjavo je bila glavno razmišljanje naših generalov že ves teden. Od trdnjave smo bili oddaljeni le pet kilometrov, pa vendar se nam je zdelo, da nam bo zmanjkalo moči, preden pridemo do nje, kaj šele, da bi jo lahko osvojili...

Ozrl sem se okrog sebe, razmišljajoč, koliko mož okrog mene bo preživel to bitko.

Koliko mož bo v resnici še videlo svojo domačo vas, družine, svoje ljudi...?

Na njihovih obrazih je bilo zaslediti strah, vznemirjenje, žalost in utrujenost, pa vendar je bil v očeh tudi kanček ponosa in zadovoljstva prejšnjih zmag in pohodov. Verjetno je bil to glavni razlog, da smo vztrajali naprej, še do naše zadnje zmage, zmage nad legendarno trdnjavo.

Zaudarjalo je po gnili hrani, nečistoči in zažgani smoli. V taboru je že zagorel prvi ogenj, saj se je iz neba začel spuščati mrak. Dim se je vil tako počasi, kot da žaluje za bodočimi padlimi možmi. Veter je tiho zatulil med vrbovimi vejami in začutil sem, da prihaja prava zima. Tudi zemlja pod nogami je ječala, vsa razmočena od včerajšnjega dežja. Zazdelo se je, da cela pokrajina prehaja v turobno noč, brez smisla, da zjutraj spet posije sonce ...

Od nekod se zasliši glas, ki pravi, da ne bo več dolgo ... Do zadnjega pohoda...

Pohoda do »neuničljive« trdnjave. Trdnjave, ki je dolga leta kljubovala vsem osvajalcem in vsem, ki so si hoteli prisvojiti njeno bogastvo ... Lepoto ... Varnost.. In moč.

Možje so stali v dolgih vrstah. Čakajoč na zadnji ukaz, so si greli premražene ude, nemalokrat je temno noč preplaval glasen kašelj. Zdelo se je, kot da se odpravljamo v noč brez cilja, brez pravega namena, brez koristi. Vendar zato, ker tako pravijo naši generali, ker moramo osvojiti še to zmago, še ta pohod, še to trofejo.

Noč se je zazdela, kot da se ne bo končala, kot da ne bo posijala naslednja zora.

2.

Prišel je čas za odhod. Do trdnjave je manjkalo nekaj manj kot pet kilometrov. Nemirna noč, vznemirjenje in negotovost, sta dosegla vrhunec. Sedaj gre zares. Poti nazaj ni. Ukaz je padel in ogromna masa mož je začela gromki korak. Deset legij vojakov se je vilo proti trdnjavi. Noč je postala še temnejša. Slišal se ni več niti kričeč skovik sove, ki je prej napovedoval smrt in trpljenje. Ogromna kača vojakov in bojnih strojev je ustvarjala svojo cesto, cesto uničenja in groze. In potem smo jo zagledali ...

Trdnjava je od daleč izgledala kakor mala igrača, kjer so otroci v notranjosti prižgali nekaj sveč. Vse je bilo mirno in spokojno. Pogled nanjo je vzbujal radost, veselje, obenem pa sovražnost in strah vzbujajočo moč mogočne stavbe. Misli so švigale kakor strele sredi nevihtnega neba. Zakaj moramo uničiti nekaj tako mogočnega, lepega,

skrivnostnega in mističnega? Za ceno tisoče mož, ki ne bodo ugledali naslednje zore? Za ceno moči in utvare bogastva? Za ceno koga?

Le še kakšna ura je bila do vzhoda sonca, a vendar bo trdnjava morala pasti v tem času. Formiranje čet pred trdnjavo je doseglo vrhunec. Vsaka četa je imela svoje delo, svoj namen, svojo uničevalno nalogo.

Prižgali so se ognjeni kotli, prižgale so se puščice, prižgale so se ognjene krogle na vojnih strojih. In začelo se je.

Šviganje puščic, metanje ognjenih krogel in kopij je s kričečim zvokom odneslo nad trdnjavo. Prvi val vojakov, se je pognal k obzidju. Kar naenkrat se je razsvetlilo nebo. Ognjeni zublji so zajeli notranjost trdnjave in hiš. Kakor, da bi nam nekdo razsvetlil pravo pot do zmage. Slišati je bilo strašne krike ljudi, vpitja in tesnobe. Padla so glavna vrata v trdnjavo.

Vdor v trdnjavo je bil nepopisno hiter. Za »neuničljivo« trdnjavo je bil to ogromen poraz. Valovi vojakov z sulicami, konji in meči so se valili v notranjost. Bakle so zažigale vse kar je gorelo. Glasni kriki, jok in zvoki trpljenja so ob topotu konj in korakov vojakov zamrli v noči. Obstal sem, udje so mi otrpnili. Kot valovi morja so se mimo mene valile množice ljudi z orožjem v roki in iskale svojo žrtev. Žvenket orožja je odmeval od zidovja trdnjave, ki pa se je počasi spreminjal v oblak dima in pepela. Zakaj, sem se vprašal, zakaj je bilo to potrebno?

3.

Še sam ne vem zakaj, kdaj ali kako sem se znašel na sosednjem hribu in opazoval dogajanje v trdnjavi. Zdelo se je, kot da ognjeni zublji požirajo vse pod sabo. Ljudje in konji so postali le še medli obrisi. Nisem vedel zakaj je trdnjava spremenila barvo: zaradi prelite krvi ali uničujočih zubljev mogočnega ognja?

Konji so kot glasniki vetra, med ognjenimi zublji švigali in iskali zavetje. Možje so med zmedo in bojem prosili za svobodo - naj umrem hitro, če že moram umreti.

Nekaj se je premaknilo v meni. Nikoli nisem zanemaril ukaza mojih generalov, vendar v tej bitki nisem videl smisla in pravega cilja. Vse je postalo temačno, odtujeno in tako daleč. Tisoče mrtvih, uničena življenja, porušena trdnjava, uničen smisel lepote, moči in samega življenja...

Samo sedel sem in gledal v daljavo. Še nekaj minut in pojavila se bo zora. Zora, na katero sem tako dolgo čakal. Čakal sam in vojaki, ki so preživeli pohod. Čakali smo na zmago in na rojstvo novega dne. Prišel je dan, a sonce ne.

Gledal sem zoro ognjenih zubljev.